

Nov coronavirus

Actualisà ils 10-3-2020

**USCHIA ANS
PROTEGIN NUS.**

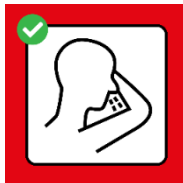
Fegl cun ils fatgs impurtants

Infurmaziuns impurtantas davart il nov coronavirus e davart la campagna «Uschia ans protegin nus».

Tge pudais Vus far?

Lavar bain ils mauns.

Tusser e starnidar en in fазielet u en la foppa dal cumbel.

Tegnair distanza.

Evitar da dar il maun.

Restar a chasa en cas da tuss e da fevra.

S'annunziar per telefon avant che ir tar il medi u a la staziun d'urgenza.

Las dumondas e las respostas las pli frequentas davart il nov coronavirus

Infecziun e ristgas

Pertge èn questas reglas d'igièna e da cumportament uschè impurtantas?

Il nov coronavirus è in nov virus, cunter il qual l'uman n'ha anc nagina defensiun immunitara. I po dar bleras infecziuns e malsognas. Perquai stuain nus franar uschè bain sco pussaivel la derasaziun dal nov coronavirus.

Spezialmain persunas cun ina pli gronda ristga da vegnir grevamain malsaunas ston vegnir protegidas. Quai èn persunas sur 65 onns e persunas cun ina malsogna preexistenta: pressiu dal sang auta, diabetes, malsognas dal cor e da la circulaziun, malsognas cronicas da la via respiratorica, cancer sco er malsognas e terapias che flaivlentan il sistem d'immunitad.

Sche nus tuts observain las reglas, pudain nus proteger meglier questas persunas. Tras quai pon er persunas cun grevas malsognas vegnir tractadas vinavant bain en las instituziuns da sanadad. En las staziuns intensivass è il dumber da stanzas da tractament e d'apparats da respiraziun numnadain limità.

Tge persunas èn periclitadas il pli fitg?

Per la plipart da las persunas infectadas cun il nov coronavirus n'è la malsogna betg privlusa. Ina ristga pli gronda da daventar grevamain malsaunas han persunas sur 65 onns e persunas cun ina da las suandantas malsognas preexistentas:

- pressiu dal sang auta
- diabetes
- malsognas dal cor e da la circulaziun
- malsognas cronicas da la via respiratorica
- malsognas e terapias che flaivlentan il sistem d'immunitad
- cancer

Pon ins s'infectar en Svizra cun il nov coronavirus?

Gea, en Svizra crescha la ristga da s'infectar cun il nov coronavirus.

Co vegn transmessa il nov coronavirus?

Il nov coronavirus vegn transmessa principalmain tar in contact stretg e pli lung: sch'ins tegna durant dapli che 15 minutas damain che 2 meters distanza dad ina persuna infectada. La transmissiun succeda tras guttins: sche la persuna malsauna starnida u tussa, pon ils virus cuntanscher directamain la pel mucosa dal nas, da la bucca u dals egls d'autras persunas. Sur ils mauns: guttins infectus dal tusser e dal starnidar pon sa chattar sin ils mauns. Els cuntanschan la bucca, il nas u ils egls, sch'ins tutga en quels.

Sintoms, diagnosa e tractament

Tge sintoms cumparan tar ina infecziun cun il nov coronavirus?

Ils sintoms ils pli frequents èn fevra, tuss e difficultads da respirar. Quests sintoms pon esser da differenta grevezza. Pussaivlas èn er cumplaziuns, per exempel ina pneumonia. Intginas persunas malsaunas han er difficultads cun la digestiun u cun ils egls (congiuntivitis).

Jau hai fevra e tuss, tge stoss jau far?

En cas da sintoms da malsogna stuais Vus star a chasa, per che Vus n'infecteschias naginas autras persunas.

Sco sintoms da malsogna valan:

- fevra (temperatura dal corp è pli auta che 38°C, accumpagnada d'in sentiment da stancladad e mintgatant da dolurs muscularas)
- tuss setga, che po esser accumpagnada da mal la gula

Sch'ils sintoms èn levs, pudais Vus As tgirar senza resp. sez. Gai ord chasa pir 24 uras suenter che Voss sintoms èn puspè scumparids. Uschia evitais Vus d'infectar autras persunas. Observai las reglas d'igièna e da cumportament (guardar emprima pagina «Tge pudais Vus far?»).

Sche Vus avais ina ristga pli gronda da daventar grevmain malsauna resp. malsaun u sch'ils sintoms vegnan menders: Contactai Vossa media u Voss medi. Ella u el decida, sch'i i dovra in scleriment medical ubain sch'i basta da restar a chasa e da tgirar sasezza resp. sasez.

Co vegn tractada ina infecziun cun il nov coronavirus?

Fin ussa na datti nagin tractament per malsognas cun il nov coronavirus. Il tractament sa limitescha a la mitigaziun dals sintoms. Per proteger autras persunas vegnan isoladas las persunas malsaunas.

En cas d'ina ina greva malsogna dovri in tractament en la staziun intensiva. Eventualmain dovri ina respiraziun artificziala.

Mesiras da protecziun

Tge èsi da resguardar durant ch'ins viagia?

En bunamain tut las regions dal mund exista ina ristga d'infecziun cun il nov coronavirus. L'OMS n'ha però anc betg pronunzià restricziuns da viadi. Sin blers eroports datti mesiras da surveglianza pli severas per passagieras e passagiers.

Observai las recumandaziuns d'igièna e da cumportament durant Voss viadis. Uschia pudais Vus As proteger cunter ina infecziun cun il coronavirus.

Avais Vus dapli che 65 onns u ina malsogna preexistentia (pressiun dal sang auta, malsognas cronicas da la via respiratorica, diabetes, malsognas dal cor e da la circulaziun, malsognas e terapias che flaiwentan il sistem d'immunitad, cancer)? Resguardai nossas recumandaziuns per persunas spezialmain periclitadas.

En intgins pajais datti regions ch'èn messas en quarantina. Entrar u bandunar questas regions pon ins – sche insumma – mo cun ina permissiun speziala. I n'è betg pussaivel da stimar quant ditg che questas restricziuns e prescripziuns valan.

Sin eroports internaziunals ston viagiaturas e viagiaturs quintar cun mesiras da surveglianza pli severas.

Infoline per personas ch'entran en Svizra:

Avais Vus sintoms (difficultads da respirar, tuss, fevra), vulais Vus viagiar en Svizra ed avais dumondas medicinalas? Telefonai al numer +41 (0)58 464 44 88

Infurmaziuns davart dumondas medicinalas per Voss viadi:

www.safetravel.ch

As infurmai avant in viadi tar l'**ambassada u tar il consulat dal pajais da la destinaziun** davart las mesiras valaivlas actualas ([pagina d'internet dal DFAE > Represchentanzas estras en Svizra \[en tudestg\]](#)).

Tge è il nov coronavirus?

Tge è SARS-CoV-2 e tge è COVID-19?

Il nov coronavirus è vegnì scuvert la fin da l'onn 2019 en China causa in augment extraordinari da pneumonia en la citad Wuhan, en la China centrala. Il virus è vegnì numnà SARS-CoV-2 e tutga tar la medema famiglia sco ils patogens dal «Middle-East respiratory syndrome» MERS e dal «severe acute respiratory syndrome» SARS.

Il 11 da favrer 2020 ha l'Organisaziun mundiala da la sanadad OMS dà a la malsogna chaschunada dal nov coronavirus in num uffizial: COVID-19, l'abreviaziun da «coronavirus disease 2019» ubain per rumantsch «malsogna dal coronavirus 2019».

Tenor las infurmaziuns ch'èn actualmain avant maun vegni supponì ch'animals hajan infectà l'uman cun il virus e che quel vegnia ussa transmess dad uman ad uman. Il lieu d'origin è probablmain in martgà da peschs e d'animals en la citad Wuhan che las autoritads chinas han serrà en il fratemp.

Ulterius infurmaziuns:

www.bag-coronavirus.ch

www.bag.admin.ch/neues-coronavirus

(tudestg, franzos, talian, englais)

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Gesundheit BAG
Office fédéral de la santé publique OFSP
Ufficio federale della sanità pubblica UFSP
Uffizi federal da sanadad publica UFSP